

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I LULEÅ**

BESLUT
2022-09-06
Meddelat i Luleå

Mål nr
1492-22

KLAGANDE

1. [REDACTED]
2. [REDACTED]
3. [REDACTED]
4. [REDACTED]
5. [REDACTED]
6. [REDACTED]

MOTPART

Länsstyrelsen i Stockholms län

ÖVERKLAGAT BESLUT

Länsstyrelsen i Stockholms läns beslut den 30 augusti 2022, dnr 218-46819-2022 (bilaga 1)

SAKEN

Skydds jakt efter varg; nu fråga om talerätt och avskrivning

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avvisar [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED]
[REDACTED] överklaganden.

Förvaltningsrätten avskriver målet i övrigt.

BAKGRUND OCH PARTERNAS INSTÄLLNING

Länsstyrelsen i Stockholms län (länsstyrelsen) beslutade om skyddsjakt efter en (1) varg inom del av Nykvarns kommun till och med den 30 september 2022. Skäl och villkor för beslutet m.m. framgår av bilaga 1.

[REDACTED] (de enskilda) överklagar beslutet och yrkar att det upphävs.

[REDACTED] överklagar beslutet och yrkar att det upphävs.

Länsstyrelsen har inte ändrat det överklagade beslutet, men har meddelat domstolen att vargen som omfattas av det överklagade beslutet fälldes den 5 september 2022.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Talerätt

Länsstyrelsens beslut gäller skyddsjakt efter varg enligt jaktförordningen. Varken jaktlagen (1987:259) eller jaktförordningen innehåller några bestämmelser om vem som kan överklaga länsstyrelsens beslut. I sådant fall gäller den allmänna regeln i 22 § förvaltningslagen (1986:223) av vilken framgår att ett beslut får överklagas av den som beslutet angår om det har gått honom emot och beslutet kan överklagas.

Någon allmän klagorätt för var och en som är missnöjd med ett beslut erkänns inte av den svenska rättsordningen. En förutsättning för att annan än

den som har varit part hos beslutsmyndigheten ska ha talerätt är att klaganden kan åberopa ett intresse som det är möjligt att beakta vid sakens prövning (jfr. rättsfallet HFD 2012 ref. 24).

Förvaltningsrätten konstaterar att det inte har framkommit att det överklagade beslutet påverkar de enskilda klagandenas rättsställning eller berör ett intresse som erkänts av rättsordningen i den meningen att deras intresse är ett sådant som kan beaktas vid sakens prövning. Inte heller i övrigt har framkommit något som visar att de enskilda klagandena är berörda av länsstyrelsens beslut på ett sådant sätt att de har rätt att överklaga beslutet. Deras överklaganden ska därför avvisas.

Skyddsjakten

Förvaltningsrätten konstaterar att vargen som beslutet avsåg har fällts och att jakten har avslutats. Frågan i målet har därmed förfallit. Förvaltningsrätten bedömer inte att det framkommit sådana omständigheter som innebär att det finns ett befogat intresse att ändå pröva målet i sak. Målet ska därför avskrivas från vidare handläggning såvitt avser [REDACTED]
[REDACTED] överklaganden.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Detta avgörande kan överklagas. Överklagandet ska ges in till Förvaltningsrätten i Luleå men vara ställt till Kammarrätten i Sundsvall. Information om hur man överklagar finns i bilaga 2 (FR-03).

[REDACTED]
tf. rådman

[REDACTED] har föredragit målet

Länstyrelsen
Stockholm

Beslut

1 (1)

Datum
2022-09-01Beteckning
218-46819-
2022

Enheten för natur- och viltärenden

Länstyrelsen i Stockholm

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I LULEÅ
H3:5INKOM: 2022-09-01
MÅLNR: 1492-22
AKTBIL: 4

Rättelse av beslut om skydds jakt efter varg i Nykvärns kommun, Stockholms län

Av förbiseende har fel bilaga 1 bifogats Länstyrelsens beslut daterat den 30 augusti 2022, dnr 46819–2022. Beslutet rättas härmed med stöd av 36 § förvaltningslagen (2017:900).

Beslutet, med korrekt bilaga 1, bifogas detta rättelsebeslut.

Beslut om denna rättelse har fattats av miljödirektör Johanna Lindgren med Paula Jonsson som föredragande. I beslutet har också jurist Jenny Sundberg medverkat.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.

Bilaga

Länstyrelsens beslut daterat 2022-08-30, med rättad bilaga 1.

Sändlista;

Viltskadecenter
Viltförvaltningsdelegationen i Stockholms län
Polismyndigheten i Stockholms län
Naturvårdsverket
Länstyrelserna i mellersta rovdjursförvaltningsområde

Beslut om skydds jakt efter varg i Nykvarns kommun, Stockholms län

Beslut

Länsstyrelsen i Stockholms län beslutar att på eget initiativ ge tillstånd till skydds jakt efter en (1) varg i del av Nykvarns kommun, Stockholms län. Skydds jakten får endast ske inom det område som avgränsas på karta i bilaga 1 i detta beslut.

Skydds jakten får ske dygnet runt från beslutets datum till och med den 30 september 2022, dock längst till dess en varg fällt inom jaktområdet eller till dess annat beslutats.

Länsstyrelsen beslutar att jakten får ske på annans jaktområde.

Länsstyrelsen beslutar att rörlig belysning får användas. Rätt att använda belysning innefattar inte elektronisk bildförstärkare, elektronisk bildomvandlare, värmekamera och termiska sikten.

Länsstyrelsen beslutar att jakten får bedrivas från motordrivet fordon, se villkor nedan.

Länsstyrelsen beslutar att detta beslut ska gälla utan hinder av att beslutet överklagas. Hur beslutet kan överklagas framgår av bilaga 2.

Villkor

Länsstyrelsen beslutar att nedan angivna villkor ska gälla för jakten enligt detta beslut.

Jaktledare och organisation

1. Länsstyrelsen utser jaktledare. Jaktledaren utser, efter samråd med enhetschef på Länsstyrelsens Enhet för natur- och viltärenden, de personer som får jaga med stöd av detta beslut samt vid behov ersättare för jaktledare. Skydds jakten ska genomföras i samråd med Länsstyrelsens ovan nämnda enhetschef som på ett lämpligt sätt följer genomförandet.
2. Jaktledaren ska innan jakten inleds informera samtliga jägare om deras skyldigheter och vilka villkor som gäller vid skydds jakten. Varje jakttagare har också själv skyldighet att hålla sig informerad om vilka villkor och regler som gäller vid skydds jakten.

Jaktmedel och metoder m.m.

3. Endast varg som rör sig ensam inom jaktområdet får fällas.
4. Skyddsjakten får bedrivas med hjälp av högst tre hundar och får släppas lösa först efter samråd med jaktledaren. Hundekipagen ska innan jakt vara godkända av enhetschef vid Länsstyrelsens Enhet för natur- och viltärenden.
5. Varg får sökas från motordrivet fordon på vägar/skogsbilvägar inom jaktområdet för fastställande av djurets ungefärliga vistelseplats. Undantaget ger inte rätt att skjuta eller förfölja varg från motorfordon, dock får skott avlossas av skytt utanför motordrivet fordon i direkt anslutning till att motorn slagits av.
6. Skjutvapen får transporteras på motordrivet fordon till och från, samt inom det aktuella området för skyddsjakt. Vapnen ska då vara nedpackade utan ammunition i vapnens patronläge eller magasin.

Anmälan om fälld eller påskjuten varg

7. Påskjuten/fälld varg ska omedelbart anmälas till Länsstyrelsen. Anmälan sker till Länsstyrelsen i Stockholms läns telefon 010-223 17 13.

Avlysning

8. Länsstyrelsen avlyser jakten när en (1) varg påskjutits utan att falla, eller fällts. Om eftersök visar att påskjutet djur är oskadat beslutar Länsstyrelsen om fortsatt jakt ska ske inom den tid beslutet gäller.
9. Länsstyrelsen äger rätt att omedelbart avlysa jakten om förutsättningarna för skyddsjakt förändras eller om jaktförhållandena förändras på ett sådant sätt att jakten inte kan genomföras i enlighet med gällande bestämmelser samt villkoren i detta beslut.

Hantering av fälld varg

10. Fälld varg ska lämnas orörd på skottplats/fallplats.
11. Fälld varg besiktigas av Länsstyrelsens besiktningspersonal. Flådd helkropp samt referensprov i form av hudbit tas omhand av Länsstyrelsen och skickas till Statens veterinärmedicinska anstalt. Skinnen ska chipmärkas av Länsstyrelsen och tillfaller därefter jakträttshavaren. Länsstyrelsen beslutar vad som ska ske med övriga delar.

Rapportering av skyddsjakt

12. Efter avslutad skyddsjakt ska jaktledaren inkomma med en kortfattad redogörelse för hur jakten bedrivits. Redogörelsen ska ha inkommit senast en vecka efter avslutad skyddsjakt.

Upplysningar

Jakt som inte följer villkoren i beslutet sker utan stöd av beslutet och i strid med fredningsbestämmelserna i 3 § jaktlagen (1987:259). Straffbestämmelserna för jaktbrott återfinns i 43 och 44 §§ samma lag.

Enbart godkända jaktmedel för varg enligt Naturvårdsverkets föreskrifter och allmänna råd om jakt och statens vilt (NFS 2002:18) får användas. Länsstyrelsen erinrar om bestämmelserna i 11 och 14–16 §§ i nämnda föreskrifter om begränsningar i magasinkapacitet hos halvautomatiska kulvapen samt om ammunition klass 1 för kulgevär vid jakt efter varg.

Vid jakt efter varg ska hund som är särskilt tränad i att spåra upp skadat vilt kunna finnas på skottplatsen inom högst två timmar från påskjutningen. Detta framgår av 17 § andra stycket i jaktförordningen (1987:905).

Om jakträttshavaren önskar kan denne ansöka om återtag av andra delar av djuret än skinnet, t.ex. skallen. För att detta ska vara möjligt måste detta meddelas Länsstyrelsens besiktningspersonal omgående som noterar detta i besiktningsprotokollet.

Skyddsjakten får inte utföras på så sätt att hund eller varg utsätts för onödigt lidande.

Beskrivning av ärendet

Länsstyrelsens kännedom om varg i området

Det har funnits varg permanent i det aktuella området sedan 2014. År 2015 föddes de första valparna och Sjundareviret bildades. Sedan dess har det fötts sex (6) kullar inom reviret. Sjundareviret sträcker sig ungefär från E4:an mellan Södertälje och Vagnhärad och bort till sjön Klämningen i väst. Utbredningen av reviret varierar något mellan åren och baseras utifrån var man säkrat synobservationer, spillningar och spår i snö. Senaste föryngringen skedde under 2021, vilket resulterade i den sjätte föryngringen i reviret sedan 2015. En uppskattning av antalet individer baserat på filmsekvens på årets föryngring samt individer födda 2021, är att det finns 10–12 vargar inom Sjundareviret.

Varg nära människor

Under sensommaren 2022 har ett 70-tal rapporter inkommit till rapporteringssystemet Skandobs om en varg som rört sig nära bebyggelse runt Nykvarn och västerut runt bland annat Karlstorp i Södermanland, Nygård, Svartbro och Sandtorp. Ett flertal rapporter om vargen visar att den rört sig nära människor och att den i många fall har visat ett oönskat beteende. Vargen har uppvisat ett stort intresse för hundar och i flera fall har den närmat sig människor med hundar. Rapporter visar också att vargen har rört sig nära bebyggelse och i tätbebyggt område så gott som dagligen den senaste tiden.

Bland händelser där vargen uppträtt nära människor kan nämnas följande (ett urval av rapporter).

Datum
2022-08-30

Beteckning
218-46819-2022

15 augusti 2022 20:15 Valsarvägen Nykvarn, Skandobs id 76609

Varg kommer gående på en gata mitt inne i samhället. Ett flertal personer ser vargen och vargen stannar till ett tiotal meter från människorna i bostadsområdet. Händelsen filmas. Observationen är kvalitetssäkrad.

15 augusti 2022 20.00, Nykvarn.

Vargen står ca 11–12 meter från person med hund. Vargen avviker inte trots att hund skäller. Person backar sedan och går iväg.

25 augusti 2022 06:30 Karlstorp, Skandobs id 76822

Varg kommer ut från tomt och går över väg 223.

Observationen har bild. Observationen är kvalitetssäkrad.

25 augusti 2022 06:25 Karlstorp, Skandobs id 76828

Person är ute med valp lös. Valpen skäller till och springer tillbaka mot ägaren med en varg efter sig. Vargen stannar när den ser människan på ett fåtal meter.

22 augusti 2022 07:30 Nygård, Skandobs id 76863

Vargen kommer ut från skogen och stannar och tittar på kvinna och hennes hundar. Vargen stannar upp och håller sig kvar en kort stund innan den lunkar vidare. Kvinnan filmar hela händelsen. Avståndet uppmätt till 12 m.

Observationen är kvalitetssäkrad.

26 augusti 2022 09:15 Nygård. Skandobs id 76858

Boende ser vargen lunka förbi utanför fönstret. Mannen går ut på altanen för att skrämja i väg vargen genom att göra oljud ifrån sig. Vargen lunkar vidare mot tomtgränsen där det finns ett trästaket, samt stängsel, men där vänder vargen tillbaka igen. Från altanen till ca: position där vargen befinner sig på bilden är uppmätt till 12m. Observationen är kvalitetssäkrad.

28 augusti 2022. Nygård. Skandobs id 76910.

Person är ute och går på en grusväg i Nygårds hagar. Vargen träder fram på vägen, kommit från skogen. Vargen börjar gå mot person med hund. Person skriker och vänder sig om och vargen följer efter. Vargen var ca 14 meter från person med hund. Observationen är kvalitetssäkrad.

Händelserapport Nygård 1 § 28, 2022-08-28, ärendenummer 218-46874-2022.

Vargen stannar upp på en tomt med lös hund. Hund springer mot vargen och sedan mot hundägaren. Vargen springer efter hund. Vargen är ca 10 meter bakom hunden. Hundägaren skjuter då ett skott mot vargen. Vargen tvärnitar och springer ut från tomt och vidare ner längs vägen.

Länsstyrelsen har kvalitetssäkrat att vargen tagit katter vid följande tillfällen:

23 augusti 2022

En kvinna har rapporterat att hon har hittat rester efter vad hon tror är hennes katt den 22 augusti. Kvinnan rapporterar att man dagligen har sett varg i området. På plats markerade certifierad besiktningshund för rovdjur tämligen omgående och tog upp spår. Spåret gick längs med husen i en vid båge in i skogen för att slutligen leda fram till den plats som kvinnan hade hittat rester av en katt. På denna plats hittade besiktningsmannen tussar av hår.

Datum
2022-08-30

Beteckning
218-46819-2022

24 augusti 2022

Rester efter en katt av rasen Sibirisk hade hittats av ägaren den 23 augusti. Detta anmäldes till länsstyrelsen samma kväll. Spårning med certifierad besiktningshund genomfördes på morgonen den 24 augusti. Spårupptag vid gångstig som ledde upp till Hällbyvägen och rakt mot Hällbyvägen 13, där katten bodde. Spåret vek av in i skogen och vinklade bakom husen där rester av katten påträffades.

25 augusti 2022

Katt släpptes ut på morgonen vid 06:30 den 24 augusti från hemmet på Nygårds allé 9. Vid kl. 07:30 ser en boende i området hur en varg springer på fältet med en katt i munnen. Länsstyrelsen spårar på platsen vid kl. 09:30 den 25 augusti. Certifierad besiktningshund markerar ganska omgående för rovdjur. Spåret går upp mot husen och fram och tillbaka mellan garage och bostad, där sannolikt katten blivit angripen. Spåret går längs med poolen och altanen och vidare ner på fältet där vargen tidigare hade observerats med katten i munnen.

Motivering till beslutet

Förutsättningar för skydds jakt

Bestämmelserna gällande skydds jakt i den svenska lagstiftningen har sin grund i Rådets direktiv 92/43//EEG om bevarande av livsmiljöer samt vilda djur och växter (art- och habitatdirektivet). Beslutande myndigheter ska, i fråga om arter som är skyddade enligt direktivet, tolka den svenska lagstiftningen i linje med detta direktiv. Vargen har ett strikt skydd enligt EU:s direktiv.

För att skydds jakt ska kunna medges krävs att förutsättningarna i 23 a § jaktförordningen (1987:905) är uppfyllda. Skydds jakt får enligt bestämmelsen meddelas bland annat av hänsyn till allmän hälsa och säkerhet eller av andra tvingande skäl som har ett allt överskuggande allmänintresse, inbegripet orsaker av social eller ekonomisk karaktär och betydelsefulla positiva konsekvenser för miljön. Ett annat skäl till att medge skydds jakt är att förhindra allvarlig skada särskilt på gröda, boskap, skog, fiske, vatten eller annan egendom. För skydds jakt krävs även att det inte finns någon annan lämplig lösning och att det inte försvårar upprätthållandet av en gynnsam bevarandestatus hos artens bestånd i dess naturliga utbredningsområde.

Naturvårdsverket har enligt 23 b § jaktförordningen beslutanderätten gällande skydds jakt efter varg, men får, med stöd av 24 a § jaktförordningen överlämna till länsstyrelsen att besluta om skydds jakt bl.a. efter varg. Naturvårdsverket har den 22 december 2016 (ärendenr. NV-08042-16) delegerat rätten att besluta om skydds jakt på varg till Länsstyrelsen i Stockholms län.

I ärenden om skydds jakt gör Länsstyrelsen en samlad bedömning i varje enskilt fall. Bedömningen tar hänsyn till omfattningen av skador och olägenheter, under vilken tidsperiod dessa skett, om skadeförebyggande åtgärder vidtagits, samt möjligheten till förebyggande åtgärder och annan lämplig lösning än skydds jakt. Länsstyrelsen beaktar även vargstammens utveckling i landet som helhet och

Datum
2022-08-30

Beteckning
218-46819-2022

lokalt, och om det är möjligt att identifiera individer som är speciellt skadegörande eller orsakar allvarliga olägenheter.

Skälet av hänsyn till allmän hälsa och säkerhet eller av andra tvingande skäl som har ett allt överskuggande allmänintresse

Viltskadecenter har tagit fram rekommendationer för hantering av situationer med vargar nära bostadshus och människor (Viltskadecenter, Nära vargar, SLU 2016-4). Viltskadecenters definitionen av problemindivider är en vargindivid som har förändrat sitt beteende på ett sådant sätt att den kan förväntas uppvisa ett oönskat beteende nära hus eller människor i större utsträckning än en annan genomsnittlig varg skulle göra. Om en varg under flera månader rör sig nära människor och/eller bebyggelse så kan det förväntas att vargen vänjer sig vid människan till en viss grad och därmed inte viker av i samma utsträckning när människor närmar sig. Vargar som vant sig till människan på detta vis kan i trängda situationer uppvisa ett aggressivt beteende och därmed utgöra en potentiell fara. För att undvika en sådan situation bör tillvänjning av varg förebyggas i ett tidigt skede.

Viltskadecenter har vidare gjort en bedömning vid vilken omfattning åtgärder krävs och hur dessa ska se ut. Enligt denna bedömning kan det finnas en förhöjd risk för angrepp på människor om en eller flera vargar vid upprepade tillfällen och under en längre tid har rapporterats vistas inom 30 meter från en eller flera människor i dagsljus eller mörker samt att detta fortgår. Bedömningen av rekommenderade åtgärder som Viltskadecenter har gjort återfinns även i EU-kommissionens vägledning om strikt skydd för djurarter av gemenskapsintresse enligt habitatdirektivet (2021), se sid 108–109.

Även om Länsstyrelsen bedömer att risken för fysisk skada på människor i nuläget är liten bedömer Länsstyrelsen, i enlighet med Viltskadecenters rekommendationer, att om vargens beteende tillåts fortsätta finns en risk att vargen blir så van vid att uppehålla sig kring människor som rör sig utomhus att den fortsätter med beteendet.

Länsstyrelsen har mottagit en stor mängd anmälningar om att vargen även har tagit katter i samband med att den rört sig i samhällena. Omständigheten att vargen inte stöter på några fiender i bebyggelsen, samtidigt som den får belöning i form av mat, medför att dess beteende riskerar att befastas och förstärkas. En sådan trend har redan kunnat observeras i och med att vargen nu dagligen och med ökad närgångenhet, besöker bebyggelsen, mestadels dagtid. Länsstyrelsens bedömning utifrån rapporter om observationer och spårningar är att vargen tappar mer och mer av sin skygghet mot människor samt ser katter som en enkel födoresurs.

Länsstyrelsen bedömer, mot bakgrund av ovan anförda, att skäl till skyddsjakt, föreligger av hänsyn till allmän hälsa och säkerhet.

Beteendet från varg att uppehålla sig nära människor och omedelbart intill bebyggelse kan även innebära en ökad oro och anspänning för de människor som lever och verkar i området. Känslor som rädsla och oro kan vara svåra att mäta, men kan påverka människor på ett betydande sätt. Denna påverkan kan bli

långvarig om inte situationen ändras. Regeringen har i prop. 2012/13:191, En hållbar rovdjurspolitik, uppmärksammat de socioekonomiska aspekterna när det gäller rovdjur, däribland människors rädsla. ”Orientering, joggning, skidåkning, ridning, hundträning och bärplockning är aktiviteter som människor kan känna tveksamhet inför att utföra och därför välja att upphöra med i områden med rovdjur. Det finns vidare platser i landet där föräldrar känner osäkerhet inför att låta sina barn gå ensamma till skolbussen av rädsla för stora rovdjur” (sid. 24). Regeringen har även i nämnda förarbeten uttalat bland annat följande. ”Oron påverkar människors vardag. Regeringen tar denna oro på stort allvar och anser bl.a. att vargar inte ska uppehålla sig i tätbebyggda områden eller i närheten av bostäder på landsbygden. I de fall skydds jakt kan bli aktuellt enligt 23 a och 28 §§ jaktförordningen måste den vara rättssäker och ge den som värnar sina djur bra möjligheter till detta.” (sid. 40).

Vargen i det aktuella området har sedan i början augusti 2022 uppehållit sig invid bebyggelse och genererat obehag och oro för många människor. Länsstyrelsen gör bedömningen att vargens närvaro påverkar en stor andel av befolkningen i området på ett negativt sätt och att den riskerar att generera långvarig rädsla och oro, vilket är en påtaglig olägenhet för de berörda. Situationen har gjort att boende i området har fått försämrade livsvillkor. Inskränkningar i vardagen innebär bland annat att vistelser utomhus sker i mer begränsad omfattning. Hästar och andra tamdjur hålls inne i större omfattning och flera djurägare har uttryckt oro för att de ska drabbas av angrepp på sina tamdjur.

Länsstyrelsen bedömer att även undantaget ”tvingande skäl som har ett allt överskuggande allmänintresse” är tillämpligt i detta fall. Detta mot bakgrund av regeringens uttalande i prop. 2012/13:191 om att vargar inte ska uppehålla sig i tätbebyggda områden. Nu aktuell varg har uppehållit sig i nära anslutning till och i tätbebyggelse.

Ingen annan lämplig lösning

För att ett beslut om skydds jakt ska vara aktuellt så ska det bland annat inte finnas några andra lämpliga lösningar på situationen som uppstått. När det kommer till vargar med oönskat beteende tittar Länsstyrelsen i första hand på om det är något som lockar in rovdjuret i samhället och på så sätt utgör anledning till att det uppehåller sig där en längre tid. I detta fall så har det inte framkommit att vargen lockats in av något annat än att rådjur och andra bytesdjur finns att tillgå. Länsstyrelsen har frågat personer i området om eventuella platser för till exempel slaktrestorer men det har inte framkommit någon sådan plats.

Vidare tittar länsstyrelsen på möjligheterna att utföra skrämrel för att hindra vargen i sitt rörelsemönster samt i försök att återskapa rovdjurets naturliga skygghet för människan. Skrämrel som syftar till att avskräcka djur från att besöka en viss plats eller uppvisa ett oönskat beteende har provats på flera olika arter, generellt tycks denna typ av skrämrel vara mindre effektiv på rovdjur än på annat vilt.

Metoder som testats i syfte att korrigera oönskat beteende hos varg är olika typer av projektiler som orsakar djuret smärta (till exempel gummikulor) och pyroteknik med höga smällar och skarpa ljus som briserar nära djuret.

Viltskadecenter har sammanställt en tabell (Viltskadecenter, SLU 2016–4) innefattande skrämselfåglar riktade mot varg där det framgår att sannolikheten att skrämselfågarna ska resultera i en bestående beteendeförändring är relativt liten. Förklaringen ligger i hur väl det går att koppla den obehagliga skrämselfågaren till det beteende som man vill korrigera hos vargen.

Liknande scenario går att hitta i träning av hund i de fall där bestraffning används för att förändra hundars beteende. Det krävs ofta fler än ett bestraffningstillfälle och ju svårare det är att rent praktiskt få till tajming och precision, desto längre tid krävs för att hunden ska förstå kopplingen mellan beteende och bestraffning. När det kommer till vargar så är det dessutom omöjligt att styra miljön där beteendet sker, vilket innebär att varje gång en varg närmar sig en människa eller ett bostadshus och den inte blir bestraffad eller hittar något ätbart avfall spås effekten av bestraffningen ut och det oönskade beteendet förstärks.

Länsstyrelsen bedömer, motbakgrund av att skrämselfåglar är svår att genomföra på ett effektivt och framgångsrikt sätt i det område där vargen är närgången, att andra lämpliga lösningar saknas.

Påverkan på gynnsam bevarandestatus

Under föregående inventeringsperiod 2021–2022 kvalitetssäkrades 46,5 familjegrupper i Sverige, vilket motsvarar 465 individer. Enligt resultat för inventeringssäsongen 2021/2022 ligger vargpopulationen i Sverige fortsatt, med god marginal, över referensvärdet för gynnsam bevarandestatus. Naturvårdsverket rapporterade 2019 till EU-kommissionen att vargen i Sverige har gynnsam bevarandestatus och den bedömningen vidhålls i beslut den 28 juni 2021 (NV-04765-21).

På förvaltningsområdesnivå framgår att det mellersta rovdjursförvaltningsområdet har 36 familjegrupper av varg enligt den senaste fastställda inventeringen och miniminivån för förvaltningsområdet är beslutad till 28,5 föringringar (Naturvårdsverkets beslut den 9 maj 2019, NV-01525-18).

Länsstyrelsen har även övervägt följderna av en skydds jakt med tanke på upprätthållandet av gynnsam bevarandestatus på lokal nivå. I det revirmarkerande paret ingår tiken G 253–17, född Sjunda 1 och hanen G11-17, född Vismen 2. De revirmarkerande individerna är F2:or, vilket innebär andra generationens avkomma till en finsk-rysk immigrant. Länsstyrelsen bedömer, mot bakgrund av ovan anförda, att det revirmarkerande paret har ett lågt genetiskt värde för den svenska vargpopulationen. Även bland de kända revirmarkerande vargarna i Ärla fanns, under förra inventeringssäsongen 2021/2022 inga genetiskt värdefulla vargar.

Länsstyrelsen konstaterar att om en av de vuxna revirmarkerande vargarna skulle fällas kan strukturen i flocken förändras. Erfarenheter från mellersta Sverige visar dock att kvarvarande individ ofta träffar en ny partner snabbt, och stannar inom

samma revir. Skulle detta inte ske, finns både tikar och hanar inom de närliggande reviren och sannolikheten är hög att revirmarkerande par skulle bildas tillsammans med någon av de ursprungliga vargarnas avkomma. Om i stället en av det revirmarkerande parets avkomma fälls görs bedömningen att även den påverkan på den gynnsamma bevarandestatusen är liten.

Sammantaget bedöms skydds jakt enligt detta beslut inte riskera att försvåra upprätthållandet av en gynnsam bevarandestatus för varg på lokal eller nationell nivå.

Länsstyrelsens villkor

För att skyddsjakten ska kunna bedrivas effektivt bedömer Länsstyrelsen att det finns skäl att meddela undantag från vissa bestämmelser om jaktens genomförande i jaktförordningen.

Eftersom det är en ensam varg som observerats nära människor och bebyggelse gör Länsstyrelsen bedömningen att jakten ska riktas mot en vargindivid som rör sig ensam.

I 9 § jaktförordningen regleras vilken tid av dygnet som jakten får bedrivas. Länsstyrelsen tillåter nu att skyddsjakten får ske under hela dygnet.

Som huvudregel är det, enligt 31 § jaktlagen, förbjudet att bedriva jakt från motordrivna fordon. Länsstyrelsen anser att det finns skäl att besluta om undantag från detta beslut med stöd av 24 d § jaktförordningen. Begränsningar i undantaget framgår dock av ovan meddelade villkor.

Vidare bedömer Länsstyrelsen det motiverat att alla typer av belysning får användas för att underlätta skyddsjakten och undantag från förbudet i 14 § jaktförordningen medges med stöd av 15 § sjätte stycket jaktförordningen. Länsstyrelsen anser att förutsättningarna enligt 15 b § jaktförordningen är uppfyllda för att meddela sådana undantag.

För att en effektiv jakt ska kunna genomföras behöver även skyddsjakten ske på annans jaktområde, vilket föreskrivs med stöd av 24 d § andra stycket jaktförordningen. Enligt samma bestämmelse får den beslutande myndigheten bestämma hur man ska förfara med ett dödat djur. Det är även ett krav, enligt 29 § jaktförordningen, när Länsstyrelsen beslutar gällande arter som tillhör statens vilt.

Enligt 9 b § jaktförordningen ska i beslut som avses i 23 a § anges bl.a. vilka arter som berörs och antalet djur som får fällas, vilka medel och metoder som får användas, vilken tid och vilket område som avses, de villkor som i övrigt behövs för att så långt som möjligt undvika skador eller olägenheter av betydelse för den berörda artens bestånd och den kontroll som kommer att ske. Med föreskrivna villkor och begränsningar som meddelats i detta beslut bedömer Länsstyrelsen att kraven i 9 b § jaktförordningen är uppfyllda.

Kungörelsedelgivning

Beslutet delges genom kungörelsedelgivning med stöd av 49 § delgivningslagen (2010:1932). Kungörelse om detta beslut införs inom 10 dagar från datumet för

beslutet i Post- och Inrikes Tidningar samt i Dagens Nyheter och Svenska Dagbladet.

Rapportering av vargobservationer

Om du ser en varg inom det aktuella området, ombeds du att snarast rapportera detta till Länsstyrelsen, eller på www.Skandobs.se.

Du kan överklaga beslutet

Se bilaga med överklagandehänvisning.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av miljödirektör Johanna Lindgren med Paula Jonsson som föredragande. I den slutliga handläggningen har också jurist Jenny Sundberg medverkat.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.

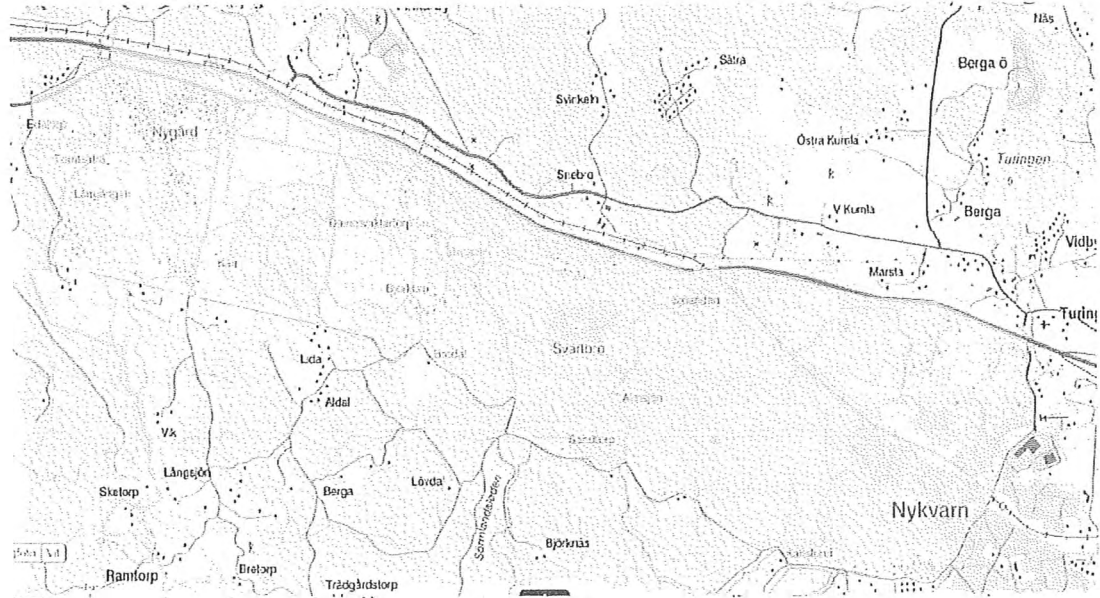
Så här hanterar Länsstyrelsen personuppgifter

Information om hur vi hanterar dessa finns på www.lansstyrelsen.se/dataskydd.

Bilagor

1. Karta över jaktområdet
2. Överklagandehänvisning förvaltningsrätten

Bilaga 1. Karta över jaktområdet

Bilaga 1 i enlighet med beslut den 1 september 2022 om rättelse

Bilaga 2

Överklagandehänvisning förvaltningsrätten

Du kan överklaga beslutet

Om du inte är nöjd med länsstyrelsens beslut, kan du skriftligen överklaga beslutet hos förvaltningsrätten.

Hur överklagar jag beslutet?

Länsstyrelsen måste pröva att överklagandet har kommit in i rätt tid, innan det skickas vidare tillsammans med handlingarna i ärendet. Därför ska du lämna eller skicka ditt skriftliga överklagande till Länsstyrelsen Stockholm antingen via e-post; stockholm@lansstyrelsen.se, eller med post; Länsstyrelsen Stockholm, Box 22067, 104 22 Stockholm.

Tiden för överklagande

Ditt överklagande måste ha kommit in till länsstyrelsen **inom tre veckor** från den dag du fick del av beslutet. Om det kommer in senare kan överklagandet inte prövas. I ditt överklagande kan du be att få ytterligare tid till att utveckla dina synpunkter och skälen till att du överklagar. Sedan är det förvaltningsrätten som beslutar om tiden kan förlängas.

Parter som företräder det allmänna ska ha kommit in med sitt överklagande **inom tre veckor** från den dag då beslutet meddelades.

Ditt överklagande ska innehålla

- vilket beslut som du överklagar, beslutets datum och diarienummer,
- hur du vill att beslutet ska ändras, samt
- varför du anser att länsstyrelsens beslut är felaktigt.

Skriv också följande uppgifter, om du inte tidigare lämnat dem:

- person- eller organisationsnummer,
- telefonnummer där du kan nås dagtid (med undantag för nummer som avser ett hemligt mobilabonnemang som behöver uppges endast om rätten begär det),
- e-postadress, och
- annat som har betydelse för att domstolen ska kunna nå dig.

Om du har handlingar som du anser stödjer ditt överklagande så bör du bifoga kopior på dessa. Kontakta länsstyrelsen i förväg om du behöver bifoga filer som är större än 15 MB via e-post.

Ombud

Om du anlitar ett ombud som sköter överklagandet åt dig ska ombudet underteckna skrivelsen, bifoga en fullmakt i original från dig samt uppges sitt eget namn, adress och telefonnummer.

Behöver du veta mer?

Har du ytterligare frågor kan du kontakta länsstyrelsen via e-post, stockholm@lansstyrelsen.se, eller via växeltelefonnummer 010-223 10 00. Ange diarienummer 69020-2021.

Hur man överklagar

FR-03

Vill du att beslutet ska ändras i någon del kan du överklaga. Här får du veta hur det går till.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Tiden räknas oftast från den dag som du fick del av det skriftliga beslutet. I vissa fall räknas tiden i stället från beslutets datum. Det gäller om beslutet avkunnades vid en muntlig förhandling, eller om rätten vid förhandlingen gav besked om datum för beslutet.

För en part som företräder det allmänna (till exempel myndigheter) räknas tiden alltid från den dag domstolen meddelade beslutet.

Observera att överklagandet måste ha kommit in till domstolen när tiden går ut.

Vilken dag går tiden ut?

Sista dagen för överklagande är samma veckodag som tiden börjar räknas. Om du exempelvis fick del av beslutet måndagen den 2 mars går tiden ut måndagen den 23 mars.

Om sista dagen infaller på en lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton, räcker det att överklagandet kommer in nästa vardag.

Så här gör du

1. Skriv förvaltningsrättens namn och målnummer.
2. Förklara varför du tycker att beslutet ska ändras. Tala om vilken ändring du vill ha och varför du tycker att kammarrätten ska

ta upp ditt överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).

3. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.
4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer.
Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå dig: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.
Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skicka eller lämna in överklagandet till förvaltningsrätten. Du hittar adressen i beslutet.

Vad händer sedan?

Förvaltningsrätten kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att beslutet gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar förvaltningsrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till kammarrätten.

Har du tidigare fått brev genom förenklad delgivning kan även kammarrätten skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i kammarrätten

När överklagandet kommer in till kammarrätten tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Kammarrätten ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att förvaltningsrätten dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om förvaltningsrätten dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rättstillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Om du *inte* får prövningstillstånd gäller det överklagade beslutet. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt du vill föra fram.

Vill du veta mer?

Ta kontakt med förvaltningsrätten om du har frågor. Adress och telefonnummer hittar du på första sidan i beslutet.

Mer information finns på www.domstol.se.